

Első valószínűségszámítás pótzárthelyi, 2016-10-26, 18 óra, FELADATOK ÉS PONTOZÁS

Minden feladat 5 pont.

1. (a) Egerész Professzor akadémiai székfoglalójának vázlatában 10 éves kislány meglátta, hogy egy mama-egér kölykeinek száma olyan valószínűségi változó, melynek az 5 helyen a baloldali eloszlásfüggvénye $1/10$, a jobboldali eloszlásfüggvénye $9/10$. A kislány elcsodálkozott: Hát még itt is a politikáról van szó! Egerész Professzor érthetően elmagyarázta, hogy ezek a sok éves kutatáson alapuló komoly eredmények mit jelentenek. Ön is így magyarázza el!
Egy 10 éves gyerek általában nem tudja, mit jelent a "valószínűség", ezért ezt a fogalmat most itt nem szabad használni!
2 pont, ha jó a magyarázat
- (b) Magyarázza el "egyetemi szinten" is, hogy mit jelentenek a fenti tények!
2 pont, ha jó a magyarázat
- (c) Számolja ki annak a valószínűségét, hogy egy mama-egér kölykeinek száma pontosan 5?
1 pont
2. Tegyük fel, hogy a kóbor macskák 5 százaléka színvak. Valaki a kóbor macskákat vizsgálja egy (kissé vacak) macska-tesztel, hogy a macska színvak-e vagy sem. Tegyük fel, hogy a teszt mindkét irányban tévedhet: színeket látó kóbor macska esetén 0.9, színvak kóbor macska esetén 0.8 a valószínűsége annak, hogy a teszt helyes eredményt ad. Ha egy kóbor macskával kapcsolatban 3 független vizsgálat közül az első azt jelzi, hogy a macska látja a színeket, de a második és a harmadik azt jelzi, hogy színvak, akkor mi a valószínűsége annak, hogy a macska színvak?
3 pont ha a gondolatmenet 1 vizsgálat esetén jó lenne
+2 pont ha a gondolatmenet 3 vizsgálatra jó
3. Egerész Professzor reggelente busszal és metróval megy az egyetemre. Mindegyikre a végállomásán száll fel. A busz minden egész órákor indul a végállomásról, és utána szabályosan 12 percnként. A metró is minden egész órákor indul a végállomásról, és utána szabályosan 6 percnként.
  - (a) Egészítse ki a szöveget Egerész Professzor olyan szokásaival és/vagy olyan körülményekkel, hogy jogos legyen feltételezni azt, hogy a várakozási idő a buszra és a várakozási idő a metróra független, egyenletes eloszlású valószínűségi változók!
Ne sokat írjon, hanem okosat! Olyan szokásokat és/vagy körülményeket találjon ki, ami alátámasztja azt, hogy bár a járművek pontos menetrend szerint indulnak, mégis:
    - *felbukkan a véletlen,*
1 pont
    - *az egyenletes eloszlás mindkét szer jogos,*
1 pont
    - *a függetlenség elfogadható!*
  - (b) Mi a valószínűsége, hogy Egerész Professzornak többet kell várnia a metróra, mint a buszra, és a várakozással eltöltött összes ideje több, mint 6 perc?
A (b) kérdés egyetlen kérdés!
3 pont
4. A "Fussunk együtt!" mozgalom keretében tegnapelőtt futóversenyt rendeztek a Pilisben. A kérdőívek tegnapi elemzése után a Bölcs Statisztikus kijelentette, hogy egy emberben a 2 kullancs valószínűsége kétszer akkora, mint a 4 kullancs valószínűsége.
  - (a) Holnap én is végigfutom a pályát. Mi a valószínűsége annak, hogy megúszom kullancs nélkül?
A Bölcs Statisztikus kijelentésére támaszkodva képlettel adja meg a valószínűség numerikus értékét!
Poisson eloszlást használ **1/2 pont**

a paramétert jól keresi **1/2 pont**
a paramétert jól megtalálja **1/2 pont**
a 0 valószínűségét formulával jól felírja **1/2 pont**

(b) Az erőpróba után bennem hány kullancs a legvalószínűbb?

Ne csak az eredményt közölje! Látszódjon, hogy honnan veszi a választ!

válasz jó **1/2 pont**

és kiderül, hogy honnan kapta **1/2 pont**

(c) Indokolja meg, miért éppen azt az eloszlást használta, aminek segítségével válaszolt az (a) és (b) kérdésekre!

Korrekt indoklást kérünk.

Ha látszik, hogy itt most mik azok az események **1/2 pont**,

amiből sok van **1/2 pont**,

mind kis valószínűségű **1/2 pont**,

és függetlenek **1/2 pont**

5. **Extra feladat iMSc diákoknak.** Párhuzamos egyeneseket húzunk egy nagy papírra egymástól 5 cm távolságra.

Az egyenesekre merőlegesen újabb párhuzamos egyeneseket húzunk 20 cm távolságra. Egy 10 cm hosszú gyufát elég magasról hetykén leejtünk. Mi a valószínűsége annak, hogy a gyufa nem metsz semmilyen egyenest sem?

1 pont ha megvan a két valószínűségi változó, amivel meg lehet oldani a példát

1 pont ha megvan a kétdimenziós eseménytér

1 pont ha megvan a kedvező kimenetek halmaza

1 pont ha a kedvező kimenetek halmazának a területe fel van írva jól

1/2 pont ha a valószínűség fel van írva jól

1/2 pont ha a valószínűség ki van számolva jól (π segítségével fel van írva)